

Kmetijske in rokodelske Novice.

Na svetlobo dane od c. k. krajske kmetijske družbe.

Tečaj V.

V sredo 22. grudna 1847.

List 51.

Sirota.

„Čujte ata! čujte mama!
Kam se božca čem podat?
Sim na svetu reva sama —
Vsmili se me Bogec zlat!“

Tak sirota tam žaluje
In se djati kam ne vé;
Na gomilah omaguje,
Kjer roditelji leže.

In glej! po enakim poti
Pride mož po grobih vprék;
Milo stopi zdaj k siroti,
Kér je slišal njeni vék.

„Pod nevsmiljeno gomilo —“
Pravi k nji — „je grób globok;
Bog le sliši vpitje milo —
Vslíšal ga je, ljub' otrok.“

„Na vert božji me je gnalo,
Tukaj moja hči leži;
Tú jo je sercé iskalo,
Kér doma tolažbe ni.“

In, previdnost božja svéta!
Ko tolažbe ni nikjer —
Najdeva si — ti očeta,
Jez, sirota, v tebi hčer!
Emanuel Tomšič.

Nova znajdba:
dober hmelj delj časa ohraniti.

(Za vólarje.)

Že davnej si vólarji (Bierbrauer) prizadevajo pomoček znajti, kakó bi se dal hmelj veliko lét dober ohraniti, — pa nihče ni mogel kaj gotoviga dosihmal znajti. Zdej pa pravijo, de je gosp. Rič, svetovavec kneza Oettingen-Wallensteinskiga, tako pomoč našel, ktera po njegovim svetu v tem obstoji, de naj se pridelani hmelj ali berž ali pa čez kake 2 ali 3 mesce s sládnim ali moljcovim izlečkam (Malzextract) zmeša, in dobro posušen v sodce ali kište terdo zapahá (do terdiga zatlači), de ne more vunanjí zrak do njega, pa tudi njegovo dišeče olje ne izpuhtéti. Takó se da hmelj brez spremembe dolgo časa dober ohraniti.

Kér je vsacimu vólarju dobro znano, koliko

je hmelja, koliko pa sládniga (moljcoviga) izlečka potreba, de se dober vol naredí, bo tudi lahko prevdaril, koliko se bo té zmesi za eno kuho potrebovalo.

Dozdej so še le majhne poskušnje koristnost imenovaniga ravnanja dokazale, pa ni dvomiti, de jo bojo kmalo vsi vólarji poterdili.

Gosp. Janez Adamič, uradnik c. k. poobl. avstrijskiga Lloyda v Terstu, je poslal unidan nekaj t cigá s hmeljam zmešaniga izlečka vodstvu naše obertniške družbe v Gradec za poskušnjo, ki je dalo v 98. listu občinskiga obertniškiga časopisa (I. Oe. allg. Indust. u. Gewerbe-Blatt, Gratz) imenovano znajdbo na znanje. — Če bojo daljne skušnje to znajdbo poterdile, ne bomo opustili v Novicah jih berž na znanje dati.

Znamnja dobromolznih krav.

Veliko je pri kupovanji ali pri živinoreji na tem ležeče, de se zvé, ktera krava veliko mléka da. Po raznih skušnjah imamo več ali menj gotove vunanje znamnja, po kterih se da zvediti, po koliko se od krave na dan, čeravno ne práv na tanjko na maslice, pa vender saj po verhu, mléka namolze. Take znamnja se vidijo:

1. Na vimenu.
2. Na mlečnih žilah.
3. Na koži in dlaki.
4. Na kostéh in na truplu sploh.

1. Vime, mlečno posódo, v ktero se mléko nabera, bomo nar pred ogledali. Ima namreč krava veliko mléka, mora tudi večí posódo od družih krav imeti; ravno zató jo je tudi natora z večim vimenam preskerbéla, ktero se vselej po obilnosti mléka tudi razširjuje. Tode veliko vime ni vselej znamnje, de da krava veliko mléka, kér veliko vime je dostikrat le mesnato, brez de bi posoda prostorna bila; skušen živinorednik se bo tega kmalo prepričal, če le kravje vime pošlata, ako ima dobro posódo za mléko, ali pa le mesó in mast. To natanjko zvediti, se mora vime pred in po molži natanjko ošlatati. Pred molžo, posebno zjutrej, zató kér se v njem čez noč nar več mléka nabere,